

A HTMT HÍREI**Beszámoló: A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 2024 - 165 éves az Erdélyi Múzeum-Egyesület**

November 22-én került sor A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 23. fórumára. Az idei ünnepi rendezvényen emlékeztek az Erdélyi Múzeum-Egyesület megalakulásának 165. évére. Több mint 150 résztvevő volt az idei rendezvényen. Ez alkalommal köszöntötték Egyed Ákos akadémikust, az EME egykori elnökét 95. születésnapja alkalmából Kocsis Károly, MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke, Bitay Enikő elnök asszony és Sipos Gábor alelnök. [...] November 23-án a MTNE 23. fóruma 19 szakosztályi és fiókegyesületi rendezvénnyel folytatódott..." Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Beszámoló a SZMAT 12. Közgyűléséről

A SZMAT 2024. évi közgyűlését 2024. november 9-én, szombaton tartotta jelenléti formában a nyitrai KFE Közép-európai Tanulmányok Karán. A közgyűlésen Kocsis Károly, az MTK EB elnöke köszöntötte a jelenlévőket, majd Morvai Tünde osztályvezető ismertette az MTA 200. évfordulójának terveit. A közgyűlésen átadásra kerültek a Fiala kutatók a szlovákiai magyar tudományosságért díjak. A díjazottak a SZMAT októberi ülésén az öt javasolt személy közül lettek kiválasztva..." Forrás: SZMAT.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszámoló: Az EME Gyergyói Fiókegyesületének konferenciájáról

Sorsfordító századfordulós évtizedek" címmel hirdette meg az Erdélyi Múzeum Egyesület gyergyói fiókegyesülete a Magyar Tudomány Napja tiszteletére szervezett konferenciáját, 2024. november 5-én. Helyszíne a Gyergyószentmiklósi Városi Könyvtár volt. [...] Az ünnepi köszöntőket a konferencián részt vevő tudósok előadásai követték..." Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Hétköznapi emberek egy másik korszakban

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából Bilkei Irén a Zala Megyei Levéltár egykori munkatársa és címzetes igazgatója „Hétköznapi élet a Nyugat-Dunántúlon a 15–16. században” címmel tartott előadást november 20-án a Bánffy Központban. [...] A történelmi előadás a levéltáros közelmúltban megjelent könyvén alapult. Az előadás a 15–16. században élő emberek mindennapi életét három témában járta körül. Elsőként az élet színterét, a települési és lakókörülményeket mutatta be. Ezután a szép számú közönség az akkori életmóddal ismerkedhetett meg, beleértve a foglalkozásokat, a táplálkozást, az öltözködést, az utazást, a higiénit és a szórakozást. [...] Az előadás a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, a Muravidéki Magyar Tudományos Társaság és a Nemzetiségi Kutatóintézet Lendvai Kutatócsoportja szervezésében valósult meg..." Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Az EME történelem szekciójának munkálatairól

A MTNE rendezvénysorozat történelem szekciójára az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jakó Zsigmond Kutatóintézete, az EME I. Szakosztálya és a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Történelmi Szakbizottsága közös szervezésében került sor. Huszonkét előadás és két könyvbemutató hangzott el. Az előadások a délelőtt során két párhuzamos szekcióban folytak, melyek ebéd után együtt folytatták a tanácskozást. Az elhangzott bemutatók hat külön tematikai csoportot alkottak..." Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató a Rákóczi-főiskolán

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszéke november 26-án tudományos rendezvényt szervezett a magyar tudomány ünnepe alkalmából, melyen egy kötetbemutatóra került sor az intézmény Apáczai Csere János Könyvtárában. Az eseményen Eröss Ágnes művével ismerkedhettek meg a résztvevők, amely a Hatalomváltó terek. Szimbolikus terek és térhasználat többnemzetiségű városokban címet viseli. [...] A könyv témája a szimbolikus terek és a köztérnevek politikai és társadalmi jelentőségét vizsgálja Beregszász és Nagyvárad példáján keresztül..." Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SUMMA Nagy László fizikussal, a KAB elnökével

Pákai Enikő SUMMA televíziós beszélgetés-sorozatában látta vendégül Nagy László fizikust, a BBTE Fizika Karának egyetemi tanárát, az MTA külső tagját, az MTA Kolozsvári Területi Bizottságának elnökét..." Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Kortárs – irodalom – tanítás c. konferencia

2024. november 7-én került megrendezésre a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép- európai Tanulmányok Karán a Kortárs – irodalom – tanítás című irodalompedagógiai konferencia. A tanácskozás középpontjában a szlovákiai közoktatási tantárgyreform állt. A konferencia egyrészt az irodalomtanítás általános elméleti kérdéseit, illetve a tudománnyal való kapcsolatát vetette fel, másrészt a tantervreformra adott gyakorlati válaszadás lehetőségekre mutatott rá...” Forrás: SZMAT.sk: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Feketébe öltöztek a tantestületek

2024. november 27-én a Szakszervezet tiltakozó megmozdulásra hívta fel a figyelmet a kormány iskolákat érintő kedvezőtlen döntései ellen. [...] Az oktatási szakszervezet nem elégedett a szlovák regionális és felsőoktatás finanszírozásával, és nem ért egyet a 2025-ös állami költségvetés előterjesztésével. Úgy vélik, a konszolidációs intézkedések az infláció növekedését okozzák, aminek következtében az oktatásban dolgozók reálbére jelentősen csökken. [...] Dél-Szlovákiából is számos tantestület csatlakozott...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#) [teljes cikk 6 >](#) [teljes cikk 7 >](#)

Így karcúsítanak a középiskolai hálózatot a megyék, tíznél is több magyar és kétnyelvű iskola érintett

Tizenhét magyar, illetve kétnyelvű középiskolát érint a középiskolai hálózat szűkítése az optimalizáció első fordulójában – ez derül ki abból a minisztériumi dokumentumból, amelyet a Napunk szerkesztősége megszerzett. [...] Van olyan déli járás, ahol a megyéhez tartozó kilenc középiskola közül hatot összevonna a fenntartó. Több déli megyei hivatal úgy küldte el az optimalizációs javaslatait, hogy azokról sem az oktatási bizottságok tagjaival, sem pedig a megyei képviselőkkel nem egyeztettek. [...] A dokumentum szerint a középiskolai hálózat racionalizációja érinti a királyhelmei, a perbenyiki, a nagykaposi, a szeptsi, a rosznyói, a rimaszombati, a füleki, a losonci, az ipolysági, az érsekújvári, a párkányi, az ógyallai, a dunaszerdahelyi és a szenci magyar, illetve kétnyelvű szakközépiskolákat és gimnáziumokat...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Kétnapos onkológiai konferenciát szerveztek Komáromban

A rangos, nemzetközi részvételű szakmai rendezvény a Szlovák Orvosi Kamara, a Szlovák Ápolók és Szülész-nők Kamarája, az Orvostechnikai Dolgozók Kamarája, a Szlovák Gyógyszerész Kamara Kórházi Gyógyszerészek Szekciója, a Szlovák Egészségügyi Dolgozók Kamarája és a Szlovák Fizioterapeuták Kamarája együttműködésével valósult meg. Több mint 500 szakértő – orvosok, gyógyszerészek, ápolók, orvos-technikai személyzet – találkozott a Selye János Egyetem konferenciaközpontjában, ahol több mint 75 szakmai előadás hangzott el három párhuzamos szekcióban, három plenáris előadásban és két workshopban...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kötet: Száz év, százezer adat

Többször megesett az elmúlt száz évben, hogy a szlovákiai magyarság a kényszer hatása alatt végezte olyan közéleti cselekvéseit, mint a politikai választás, az iskolai beíratás vagy a népszámláláson való részvétel. Vélhetően ez volt a Baki Attila - Gyurovszky László szerzőpáros könyvének címválasztása mögött is. A Pátria rádió Adásidő című podcastjában Baki Attila a történész beszél a kötetéről Somogyi Szilárd mikrofonja előtt...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

A Radnóti-gyilkosság elsüllyesztett aktájáról írta első könyvét Ács Dániel

Radnóti Miklós egykori barátai, akikből a későbbi állampárti időszak kulturális életének nagyhatalmú irányítói lettek, úgy őrizték meg a Razglednicák szerzőjének emlékezetét, hogy elhazudták halálának pontos körülményeit. Hamisan úgy állították be, mintha a politikai nézeteiért, az eszméért áldozta volna fel az életét, a kommunizmus mártírjaként. [...] Márpedig ezt bizonyíthatta be még a hatvanas évek elején Dienes András irodalomtörténész, akinek azonban az erről szóló kézírata és az ezzel kapcsolatos összes feljegyzése egy vonatúton eltűnt. Erről ír Nem tudhatod című könyvében Ács Dániel oknyomozó újságíró, vele beszélgetett Rác Vince...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Dúdor István festőművészre emlékeztek szülőfalujában

Születésének 75. évfordulója alkalmából a „földre zuhant gömöri Ikarosra”, Dúdor István festőművészre emlékeztek szülőfalujában, Deresken november 11-e és 15-e között. [...] Tamás Ákos riportjában megszólal: Dusza Mária, Deresk

polgármestere, továbbá Farkas Tímea, a dereski alapiskola megbízott igazgatónöje, [...] Farkas Veronika művészettörténész, és Kovács Magda író...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Párkányban ünnepelte megalakulásának 60. évfordulóját a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa

Teltház várta a jubileumi hangversenyt, amely a párkányi Őszi Kulturális Napok záró rendezvénye volt. [...] Párkány és Vidéke Kulturális Társulás elnöke Himmler György köszöntötte a kórust és a nézőket, majd röviden ismertette a kórus történetét. [...] A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos kórusa 1964 novemberében alakult a közelmúltban Magyar Örökség-díjjal jutalmazott Szíjjártó Jenő zeneszerző kitartó munkájának köszönhetően. [...] A kórus vezetője Józsa Mónika, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem ének-zene tanára, a Magyar Kodály Társaság tiszteletbeli tagja...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Dosky díjas lett Forgács Miklós

A szlovákiai színházi élet legjelentősebb szakmai elismerésének számító Dosky díjat (Deszkák) vehette át Forgács Miklós dramaturg, író és rendező, a Lilith című darab szövegének szerzője. [...] A Lilith című darab egy mitológiai alakot jár körbe. Lilith volt az első nő, aki nem volt hajlandó Ádám akarátának alávetni magát, elhagyta az Édent, és mind a mai napig ellentmondásos figura...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Dvortsák Viktor és a szlovjakkérdés

Dvortsák Viktor (1878–1943) a magyar–szlovák közös történelem egyik kényes és vitatott személyisége. Szlovák volt, magyar vagy szlovják? Hazafi vagy nemzetáruló? Kísérlete a szlovják identitás megteremtésére és elterjesztésére politikai mozgalomként, mint később kiderült, elbukott, de meg kell jegyeznünk, hogy vizsgálata sokat elmondhat a közép-európai nemzetépítés dinamikájáról és a nemzetté válás folyamatáról. Dvortsák Viktor életpályáját elsősorban írásai tükrében közelítjük meg. [...] Trianon után a revízióra törekvő magyar politikusok segítő partnerre találtak Dvortsák Viktorban, az egykori Sáros vármegyei levéltárosban...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Jövő héten országos pedagógusztrájk lehet

Szerbia összes iskolai igazgatóságában jövő héttől sztrájkot hirdetett a pedagógusok négy reprezentatív szakszervezete, amelynek keretében az órák időtartama 30 percre csökken. [...] A szakszervezetek hangsúlyozzák, hogy a kollektív szerződés tervezete, amely évente többször ellenőrizné a bérek egyenlőségét, nem az oktatási minisztertől, Slavica Đukić Dejanovićtól származik, hanem a szakszervezetek kezdeményezése volt. A pedagógusok elégedetlensége tovább nőtt, miután a köztársasági költségvetésről szóló vitában nem szerepeltek a követelt béremelések...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

30 millió dinár 70 kisebbségi projektre

A kisebbségi jogi minisztériumban aláírták a szerződéseket a Nemzeti Kisebbségi Költségvetési Alapból származó támogatások odaítéléséről. Az eseményen Tomislav Žigmanov tárcavezető miniszter elmondta: a pályázaton a 284 jelentkező közül 70 projektum részesült támogatásban, összesen 30 millió dinár értékben. Ezzel lezárták az idei támogatások odaítélésének folyamatát...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Nyílt nap a Magyar Tanszéken

Szombaton az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának nyílt napja keretében a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék is bemutatta képzését. Novák Anikó tanszékvezető, az MTA külső köztestületének tagja nyilatkozott lapunknak...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Káich Katalinra emlékeztek az újvidéki Magyar Tanszéken

Megemlékezést tartottak az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéken Káich Katalin tiszteletére. Az eseményt a Bölcsészettudományi Kar dísztermében tartották. A kommemoráció Káich Katalin emlékére egy perces csenddel kezdődött, ezt követően Novák Anikó, a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék tanszékvezetője, valamint Zoran Maksimović teatrológus szólaltak fel. [...] A gyászülésen Görög Noémi zongoraművész és Zsiga Pál hegedűművész a zene nyelvén búcsúzott, Pálfi Ervin színművész

pedig egy Kosztolányi-verssel tisztelgett az elhunyt emléke előtt. [...] Káich Katalint Szabadkán, a Bajai úti temető Péitskapolnájából kísérték utolsó útjára. ...” Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Podcast: Fennállásnak 30. évfordulóját ünnepelte meg a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet

Fennállásnak 30. évfordulóját ünnepelte meg a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet a hét végén. A Városházán kezdődő díszülést a gálaműsor, majd másnap egy Kárpát-medencei kerekasztal-beszélgetés követte a meghívott vendégekkel a Bánffy Központban. Mai adásunkban Sutus Áronnal, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnökével és Kormányos Katona Gyöngyivel, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet igazgatójával beszélgetünk a kultúra megtartó erejéről, a határon átnyúló kapcsolatokról, a művelődési élet szerveződésének politikai oldaláról országon belül és azon túl is...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk](#) >

Könyvbemutató a Szabadkai Városi Múzeumban

Az eseményen bemutatták a Szabadkai Történelmi Levéltár három legújabb kiadványát, amelyekről a szerzők, Papp Árpád az MTA külső köztestületének tagja valamint Stevan Mačković és Dejan Mrkić beszélt. [...] Város-patológia: Szabadka - egy vidéki város társadalma, térhasználata és a térhasználat tanulságai 1867-től 2010-ig. Ez Papp Árpád kötetének címe. Ez egy olyan könyv, ami univerzális tankönyvként is használható - emelte ki a szerző. [...] 28 éve jelenik meg folyamatosan Szabadkán az Ex Pannónia című folyóirat. A gazdag helytörténeti kutatások mellett olyan érdekes témák is helyet kaptak benne az elmúlt évek során, mint egy könyvismertető a rockkultúra szabadkai megjelenése kapcsán vagy a városbeli utcanevek változásai. Az Ex Pannónia 28. számában írásokat közölt Halász Tibor, valamint Mészáros Zoltán az MTA külső köztestületének tagja is...” Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) >

Beszélgetés: Tari László helytörténész Pro Urbe díjban részesült

Zentán a városnap alkalmából Tari László helytörténész Pro Urbe díjban részesült. A rangos elismerést több évtizedes fáradhatatlan munkájáért ítélték oda, számos kiadvány létrehozásában vett ugyanis részt szerzőként, társszerzőként vagy szerkesztőként, Zentához kapcsolódó kiállításokat állított össze, és meghatározó szerepet tölt be a város múltjának feltárásában. [...] Milyen érdekességeket rejt a zentai archívum? Illetve milyen érdekes események történtek a város területén? Az adókönyvek és a Dudás-krónika nagy kincsnek számítanak. Továbbá az adásvételi iratok, az urbanizációs és a városi fejlesztések folyamatainak iratai mellett a sajtótermékek sokasága is megtalálható. [...] Folyamatosan dolgozom, hamarosan meg fog jelenni a zentai tűzoltóság 150 évéről szóló könyvem...” Hetnap.rs: [teljes cikk](#) >

Immár emléktábla díszíti a Bányai-ház falát

Bácsfeketehegyén Bányai János akadémikus, kritikus, irodalomtudós, prózaíró, szerkesztő, egyetemi tanár születésének 85. évfordulója alkalmából emléktáblát avattak a szülőházán, mely a nevét viselő emlékházként működik. [...] Szűcs Balázs, a Bányai János Irodalmi Alapítvány elnöke a bácsfeketehegy-i általános iskola két diákjával közösen fedte fel az emléktáblát, melyet meg is koszorúztak. Az emléktábla ünnepélyes felavatása után tanácskozás kezdődött az emlékház konferenciatermében. Bordás Győző prózaíró, kritikus, szerkesztő, Marko Čudić, a Belgrádi Egyetem Filológiaiakara Hungarológiai Tanszékének tanára és Hugyik Richárd tartotta meg előadását...” Hetnap.rs: [teljes cikk](#) >

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Több tízezer férfi diákot zártak ki az ukrán egyetemekről

Az ukrán oktatási minisztérium közölte, hogy 2024 áprilisa és augusztusa között közel 23,5 ezer 30 év feletti férfi hallgatót zártak ki az ukrán felsőoktatási intézményekből. A kizárás legfőbb okai a hiányzások és az elégtelen tanulmányi eredmények voltak – közölte Mihajlo Vinnickij, az oktatási minisztérium helyettes vezetője a közösségi oldalán. A miniszterhelyettes hozzátette, hogy a tárca számos felsőoktatási intézménytől vonta meg az oktatási tevékenység folytatásához szükséges engedélyt. [...] A Legfelső Tanács elfogadta a 12 104. számú törvényjavaslatot, amely pontosítja a mozgósítás alóli halasztás megadásának alapjait azon hadköteles férfiak és nők számára, akiknek közeli hozzátartozói életüket veszítették vagy eltűntek harci cselekményekben való részvétel során...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

A Nobel-díjas Krausz Ferenc a tehetséges gyermekek oktatási központját akarja létrehozni Kárpátalján

A hírt Miroslav Bileckij, a megyei katonai közigazgatási hivatal elnöke közölte: „Krausz úr a háború kezdete óta támogatja hazánkat. A találkozó során megköszöntem az ukrán gyermekek támogatását célzó humanitárius és oktatási kezdeményezéseket.” A fizikai Nobel-díjjal és Dmitro Taranenkóval, a Bányai kistérség vezetőjével közösen megvitattuk a gyermek- és

ifjúságfejlesztési központ létrehozásának projektjét. [...] Krausz Ferenc, az MTA külső tagja elmondta, hogy kezdeményezését a magyar kormány és a Nobel Alapítvány is támogatja...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

A málenkij robot áldozatainak emléket állító színházi előadás készült Beregszászban

Színházi előadással emlékezett a málenkij robotra elhurcoltakról a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, valamint a Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont november 25-én. Az „Uram, segíts haza minket!” címet viselő előadás a 80 évvel ezelőtt történetek borzalmait megőrökítve a valós események emberközelségét vitte színre történelmi hitelességgel. [...] A premiert követően Gál Natália színművésszel, a darab színpadra állítójával beszélgettünk, aki elmondta: „Hála Istennek, Kárpátalján is vannak olyan emberek, akik fontosnak tartották az 1944-es eseményeknek, illetve az utána következő időszaknak a felgöngyölítését. Az egyik Molnár D. Erzsébet, illetve Dupka György, akiknek a munkájából rengeteget olvastam és használtam fel a darab létrehozásánál...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

IX. Kárpátalja Nap Brüsszelben

Brüsszel szívében, a Liszt Intézet elegáns rendezvénytermében gyűltek össze pénteken este a magyar közösség tagjai, diplomaták, kutatók és érdeklődők, hogy közösen emlékezzenek meg a málenkij robot áldozatairól, valamint ünnepejjék a kárpátaljai magyarság kultúráját és kitartását. [...] A rendezvény történeti visszatekintést és aktuális kérdéseket egyaránt érintett. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola kutatótanárai az MTA külső köztestületének tagjai Molnár D. Erzsébet és Híres László Kornélia tudományos előadásaikban a málenkij robot és a jelenlegi konfliktus során a nők szerepét, megpróbáltatásait és helytállását mutatták be a szovjet időkben és napjainkban...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kutatás: A nyelvtudás lehet az egyik kulcs

A közelmúltban zárult le egy, a bécsi Sigmund Freud Egyetem valamint a HunRen Társadalomtudományi Kutatóközpontja által végzett kutatás. A szakemberek 30, Bécsbe kivándorolt magyar család bevonásával a többi között azt is vizsgálták, hogy az osztrák oktatási rendszerben az érintettek milyen tapasztalatokat szereztek, és miként befolyásolta a beilleszkedésüket a nyelvismeret. [...] Az Megérkezés a városba projektet 2023 nyarán kezdték meg [...] a kutatás a tanulásra összpontosított, beleértve a nyelvtanulást és az iskolai oktatást, valamint a közösségek, például a diaszpóra és a szakmai hálózatok szerepét – tájékoztatott az osztrák részről Tóth Erzsébet Fanni, vezető kutató, dékán helyettes. [...] A kutatási eredményekből két esettanulmányt már bemutattak a kutatást záró konferencián, de az eredmények kiértékelése még folyamatban van...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Az alsóóri magyar könyvtárról Budapesten

A Magyar Könyvtárosok IX. Világtalálkozóját november 21-én és 22-én rendezték meg Budapesten. Az esemény több mint 350 résztvevője az alsóóri UMIZ-ban zajló könyvtári projektekről is képet kaphatott. Az UMIZ intézményvezetője, Kelemen László előadást tartott az Őrvidék digitális tartalmairól, beleértve a digitalizált bírói könyveket és a meta-adatokkal ellátott gyűjtéseket. [...] Az Alsóóri Magyar Média és Információs Központ – UMIZ keretei között működik Ausztria legnagyobb nyilvános magyar nyelvű könyvtára...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Fiatalok emlékHzzó összefogása Bécsben

November 28-án három magyar ifjúsági szervezet közös irodalmi estet rendez a Bécsi Magyar Otthonban. Az esemény az 1956-os forradalom hatását mutatja be a magyar és világirodalomra. [...] Az est bevezetőjét Lengyel Ferenc, a Bécsi Magyar Iskola tanára tartja, aki az 1956-os forradalomról és annak utóhatásairól beszél. [...] Az irodalmi est mögött álló három szervezet közös célja, hogy a fiatalabb generációk is megismerjék és megértsék az 1956-os forradalom jelentőségét...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Emlékezés a náciizmus áldozataira

A náci diktatúra áldozatainak emléke előtt hajtottak fejet vasárnap Felsőpulyán. A város önkormányzata, a Roma Népfőiskola és a Közéburgenlandi Magyar Kultúregyesület szervezésében a járásban élt, magyar származású roma-mentőkre is emlékeztek. [...] Herbert Brettl történész mellett Karazman Sándor, a Közéburgenlandi Magyar Kultúregyesület vezetőségi tagja is felszólalt. Három személy, a felső- és középpulyai báró Rohonczy György, a kisbárándi Kautz Ernő és a ligvánsi gróf Niczky László tetteit mutatta be...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Donau Lounge erős magyar jelenléttel

A Collegium Hungaricum kezdeményezésére 2012-ben volt az első Donau Lounge a Buch Wien keretén belül, mely mára a bécsi könyvvásár egyik nagy, önálló színpadaként működik és idén először 90 férőhelyes nézőtérrel rendelkezik. [...] Minden éven nagy hangsúlyt fektetünk a magyar írókra és úgy vettük észre, hogy töretlen az érdeklődés a kortárs magyar írók művei iránt [...] mondta el Méhes Márton, a Donau Lounge főszervezője és ötletgazdája...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Magyar Könyvtárosok IX. Világtalálkozója

Az első napon a Kárpát-medencei magyar könyvtárosok, könyvtárigazgatók, a magyar könyvtáros egyesületek elnökei a kulturális örökség megőrzéséről és a digitális szolgáltatásokról tartottak előadásokat. Köztük volt Zágorec-Csuka Judit, a Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ igazgatója, valamint az MTA külső köztestületének tagja is, aki „Digitális utakon Kultsár György első magyar nyelvű könyvétől (1573) napjainkig Lendván” címmel tartott előadást. [...] Ismertette a Lendvai Könyvtár és Kulturális Központban működő honismereti adatbázis keretében működő magyar adatbázisokat is...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Ismerkedés Szabó Magda irodalmi örökségével

A Ljubljana-i Egyetem Bölcsészettudományi Karának Összehasonlító és Általános Nyelvészeti Tanszékének magyar nyelvi lektorátusán Szabó Magda: Abigél című könyvének fordításáról beszélgettek a héten, amelynek vendége Puskás István Debrecen kulturális területéért felelős alpolgármester volt...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast sorozat: Történetek az archívumból

Nem kisebb izgalommal jár beleolvasni régi levelekbe, rátalálni olyan dokumentumokra, amelyek felmenőink életéhez tartoztak. A Muravidéki Magyar Rádió sorozata ezt az érzést kívánja felkelteni a hallgatóinkban is, hogy féltve őrzött könyvtári, levéltári anyagról beszélgetünk Halász Alberttel, az MTA külső köztestületének tagjával, aki a helytörténeti örökséget gondolja a Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárban. [...] Ivanóczy Ferenc plébános volt, történész, Muraszombat esperese, a szlovén kisebbség máig legnagyobb hatású politikai és kulturális vezetője, akinek doktori munkáját a Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár őrzi díszkötésben. [...] Ezúttal ismét a két világháború között megjelenő hetilapokról hallhatunk. Az egyik a Múrszka Krajina című, amelynek jogutódja a Muravidék című kiadvány lett...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Felszentelték a felújított lendvai Szent Katalin-templomot

Lendva óvárosának központját már évszázadok óta díszíti az Alexandriai Szent Katalin-plébániatemplom; védőszentjének napját november 25-én ünnepeljük, s az idei ünnep a felújított templom újraszentelése miatt különlegesen emelkedett volt. A város legnagyobb szakrális műemlékét 273 éve alatt többször átépítették és restaurálták, de ezúttal a legátfogóbb külső és belső felújításon esett át. [...] A négynapos ünnepi sorozat pénteken kezdődött ünnepi kétnyelvű szentmisével. [...] Szombaton a Színház- és Hangversenyteremben a plébánia több mint 700 éves történelmének bemutatására került sor szóban és filmen. Göncz László történész, az MTA külső köztestületének tagja kalauzolta el a teltházas közönséget a gazdag történelmi múltba, előadását az RTV magyar tévétúdiójának kisfilmjei kísérték...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

A horvátországi magyar közösséggel ismerkedtek Egerben

Az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékén tavaly indult útjára a Változatos magyar nyelv című konferenciasorozat, melynek idei rendezvénye a horvátországi magyarság nyelvi és kulturális sokszínűségét mutatta be hétfőn. [...] A horvátországi magyarok aktuális helyzetéről Jankovics Róbert parlamenti képviselő, a HMDK elnöke tartott előadást, Molnár Mónika, a Képes újság főszerkesztő-helyettese a kisebbségi média működését ismertette a hallgatókkal és a tanárokkal. [...] Lehocki-Samardžić Anna, az MTA külső köztestületének tagja ismertette: Két előadással is szerepeltem ezen a minikonferencián, az első a horvátországi magyar nyelvhasználatról szólt, illetve annak helyéről a magyar nyelvjárások rendszerében. Példákkal sikerült alátámasztani azt, hogy nem egy helytelen, romlott nyelvhasználatról van szó a horvátországi magyarság esetében, hanem egy erőteljesen nyelvjárás alapuló nyelvváltozatról...” Forrás: Kepesujsg.com: [teljes cikk >](#)

Kőkereszt a sövény alatt

A Belovár-Bilogora megyei Lasovac településen a második világháború óta hevertek egy kőkereszt darabjai egy udvarban, melyeket az élő kerítés „időkapszulaként” őrzött meg az utókornak. A helyi magyarok által állított feszületet most Magyarország eszéki főkonzulátusa támogatásával újítják fel és állítják vissza eredeti helyére, hogy hirdesse, egykor magyarok is éltek itt. A keresztől

sajnos nem maradt fenn fénykép, egyedül a rajta olvasható magyar nyelvű feliratból tudható, hogy nemzettársaink állították a múlt század elején; „Isten dicsőségére emeltette Szári József kovácsmester” – olvasható a talapzaton...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Elnökválasztás: A szavazatok újraszámolását kérte az Alkotmánybíróság

Az Alkotmánybíróság csütörtökön két órán keresztül ülésezett. A bírák elutasították a választások érvénytelenítését követelő fellebbezések egyikét, mégpedig azt, amelyet Sebastian Popescu nyújtott be Călin Georgescu ellen, és kérték az elnökválasztás első fordulójában leadott összes szavazat újraszámolását a második érvénytelenítési kérelem alapján, amelyet Cristian Terheş nyújtott be. A vitát pénteken folytatják. [...] Pavel Popescu, a Román Országos Távközlési Hatóság alelnöke bejelentette, hogy 2024. november 28-tól kezdeményezi a TikTok platform felfüggesztését Romániában. Az intézkedésre a november 24-i elnökválasztás első fordulójával kapcsolatos manipulációs vádak miatt kerülhet sor, [...] Harmadik este is utcára vonultak a romániai fiatalok, főként egyetemisták, hogy tiltakozzanak Călin Georgescu elnökjelölt továbbjutása ellen az elnökválasztás második fordulójában. [...] Kiss Tamás szociológus, az MTA külső köztestületének tagja a választói profilról és a kampányáról is beszélt a Kolozsvári rádióknak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#)

Megállapodás született Románia teljes körű schengeni csatlakozásáról

Schengen-tag lehet Románia január elsejétől, miután megállapodás született a témában – jelentette be pénteken Budapesten Orbán Viktor magyar és Marcel Ciolacu román miniszterelnök. [...] Munkaerőpiaci válságot fog okozni, hogy Románia január 1-én belép a schengeni övezetbe, véli Valentin Tătaru, az ING vezető közgazdásza. [...] Több mint tíz éve várták azt örömhírt a román–magyar határ menti települések lakói...” Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Ezüstéremmel tértek haza a BBTE közgazdos diákjai Hollandiából

Kiemelkedő nemzetközi eredményt ért el a Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézetét képviselő diákcsoport, amely mindhárom selejtező fordulót megnyerve csoportelsőként jutott be a rangos Rotterdam/Carleton Nemzetközi Esettanulmány-verseny döntőjébe. [...] A megmérettetésen 16 egyetemi csapat vett részt tíz különböző országból. A BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézetét a Capri-Sun Consulting fantázianevű csapat képviselte [...] A csapat felkészítésében és koordinálásában kiemelt szerepet vállalt Szász Levente, Györfy Lehel az MTA külső köztestületének tagjai és mások. [...] A Kolozsvári Rádióknak adott interjút a BBTE rektor helyettese, Szász Levente egyetemi tanár...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Újabb műhely-konferencia a ferencesek második kolozsvári megtelepedéséről

Több szakaszban készül a kolozsvári ferences közösség a kisebb testvérek 300 évvel ezelőtti kincses városba való visszatelepedésének megünneplésére. Ennek a készületnek volt része a tavaly novemberben megtartott műhelykonferencia első szakasza, amelyen domonkos, unitárius, református és jezsuita egyháztörténészek mutatták be az óvári kolostor 1725 előtti közösségeinek időszakát. A jubileumi műhelykonferencia második szakasza november 23-án, szombaton volt a ferences kolostor dísztermében. [...] Az MTA külső köztestületének tagjai: Kovács Zsolt művészettörténész A kolozsvári ferences templom és kolostor barokk átalakításai és berendezése címmel mintegy körbevezetést tartott, [...] valamint Lupescu Makó Mária történész a Szerzetesek főztje. Étek és étkezési szokások a szerzetesek körében címmel adott elő. [...] Az eseményt az MTA Domus szülőföldi ösztöndíjpályázat és az Erdélyi Ferences Rendtartomány támogatta...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Felavatták a Kriza-társaság felújított székhelyét

Hétszázötven millió forint magyar kormánytámogatásból vásárolta meg és újította fel Mikes Kelemen utcai kolozsvári székházát a Kriza János Néprajzi Társaság (KJNT). Az ünnepélyes avatón Jakab Albert Zsolt KJNT-elnök elmondta: Ez a nap az öröme, megnyugvást adó pillanat. [...] Jakab Albert Zsolt, az MTA külső köztestületi tagja szerint a jövő évben megalakulásának 35. évfordulóját ünneplő civil szervezet egyrészt a magyar népi kultúrát kutató szakemberek érdekképviseleti intézménye, továbbá a romániai magyar felsőfokú néprajzi oktatás háttérintézménye, de önálló kutatóintézményként is meghatározta magát. [...] Náluk található több neves néprajzkutató hagyatéka, közöttük Kós Károly, Vámszer Géza, Nagy Jenő, Faragó József vagy éppen Gáborján Alice kéziratai, kötetei, negatívjaik és fotóik – részletezte...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Előadás: A jó államvizsga-dolgozat titkai

A KMDSZ Tudományos Mozgalom idei első eseményén Vincze Hanna Orsolya, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem oktatója tartott előadást. A rendezvénysorozat célja, hogy a kolozsvári magyar egyetemisták kutatással, dolgozatírással kapcsolatos kérdéseit megválaszolja, valamint felkészítse a diákokat az Erdélyi Tudományos Diákköri Konferenciára (ETDK). Hogyan kezdjek neki a dolgozatomnak, és mi a jó államvizsga titka? Hogyan válasszak témát és milyen a jó téma? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ a múlt hét csütörtöki előadáson...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Huszonöt éves a moldvai csángó magyar oktatás

Akadályoztatástól mentesnek, egyházi és politikai ellenszélről védettnek nem mondható a moldvai magyar oktatás helyzete. [...] Folyó tanévben harminchárom Bákó megyei településen van jelen a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége által a magyar kormány finanszírozásával működtetett oktatási program. [...] Az MCSMSZ magyar oktatási programja keretében összesen 2100 óvodás, iskolás és egyetemista szerepel a nyilvántartásban, közülük több mint négyszáz óvodás és előkészítő osztályos napközis programban vesz részt, ezren az állami iskolában is járnak magyar órákra. A csángó szövetség alkalmazásában huszonöt óvodapedagógus, ötvenegy tanár, huszonnegy hagyományörző és tizenegy hangszeroktató tanít...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Az Interetnikai Színházi Fesztivál (Ifeszt) gazdag kínálatából

Csak néhány előadást láthattunk a Szatmárnémetiben szervezett Interetnikai Színházi Fesztivál (Ifeszt) gazdag kínálatából: akadt köztük nagyszerű, magával ragadó produkció, de olyan is, ami kevesebb vagy több kívánnivalót hagyott maga után. A szemlén szerzett „látletünk” az általunk megtekintett előadásokra korlátozódik, és nem kritikusi, hanem nézői szemszögből közelítjük meg a látottakat. [...] Úgy sejtjük, hogy 2024-ben, amikor a digitális világban felnövő nemzedékek széles rétegei talán nem vonzódnak már „automatikusan” a színház világához, a színházi alkotóknak bizony meg kellene kísérelniük valamiképpen „beavatni”, bevonni a fiatalokat abba, mi minden teremthet meg Thália templomában...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Kőrösi Csoma Sándor a képzőművészetben

Kőrösi Csoma Sándor ábrázolása a képzőművészetben címmel tartott vetített képes előadást Jánó Mihály művészettörténész hétfő este a kovásznai művelődési ház Ignác Rózsa-termében nagy számban megjelent közönség előtt. A Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület és Népfőiskola által szervezett eseményre meghívást kaptak Vetró András, Sárosi Csaba és Éltes Barna képzőművészek, akik az általuk létrehozott Csoma-ábrázolásokról beszéltek...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Mi lett volna, ha...? – A szatmári Raszputyin

Szócs Géza drámája pozitív hőssé avatja az amúgy vitatott személyiséget, Raszputyint, akinek az arkangyal megmutatja a 20.század történéseit, és azzal a küldetéssel bízta meg a látnokot, hogy győzze meg a nagyhatalmak képviselőit, mondjanak le az első világháború kirobbantásáról. [...] Sardar Tagirovsky nagy formátumú előadásban mutatja meg az önös érdekek, politikai játszmák, figyelmetlenség, és góg következményeit. Kontúr című műsorunkban a Raszputyint alakító Rappert-Vencz Gábor, és a Gavrilo Pricipet játsszó Poszet Nándor színművésszel beszélgettünk Kolozsváron, a 9.Interferenciák Nemzetközi Színházi Fesztiválon...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Darvay Tünde - Törésvonalak

A tárlat megnyitóján Szép Gyula, a Kolozsvári Magyar Opera igazgatója köszöntötte elsőként a résztvevőket. Elmondta: Minél többször néztem meg, annál inkább rájöttem, hogy nincs mit mondanom. [...] A Bánffy Miklós Operastúdióban helyet kapó tárlatról valóban nehéz szólni, és mégis órákat lehetne róla beszélni. A keddi megnyitón a művek ismertetésére László Noémi költő vállalkozott. [...] A méltatásban arra is rávilágított, hogy alkotóval, teremtővel van dolgunk, hiszen, ha végig pásztázzuk a kiállított műveket, egyértelművé válik, hogy ezek ugyanannak az univerzumnak a részletei, ugyanazon világ színfoltjai. Magyarul, tehát, Darvay Tünde saját galaxist kreált...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)